

I. Κατάλογοι και μητρώα πραγματογνωμόνων

Το δικαστήριο μπορεί να χρησιμοποιεί κατάλογο ή μητρώο προσώπων που ενδιαφέρονται να αναλάβουν τα καθήκοντα του πραγματογνώμονα. Ο κατάλογος ή το μητρώο τηρείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Τα μέλη του δικαστικού σώματος διατηρούν τη διακριτική ευχέρεια ορισμού δικαστικού πραγματογνώμονα από τον κατάλογο / το μητρώο που έχουν στη διάθεσή τους για εσωτερική χρήση. Το μητρώο αυτό προορίζεται για χρήση μόνο από το δικαστικό σώμα. Τα πρόσωπα που ενδιαφέρονται να ασκήσουν καθήκοντα πραγματογνώμονα πρέπει να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους ώστε το όνομά τους και τα στοιχεία τους να συμπεριληφθούν στον κατάλογο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Δεν ορκίζονται· ωστόσο, καλούνται να συμπληρώσουν έντυπο δέουσας επιμέλειας, με το οποίο παρέχουν τη συναίνεσή τους στη διενέργεια εξακριβώσεων από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, και να υποβάλουν, μαζί με το έντυπο, επικυρωμένο αντίγραφο της επαγγελματικής τους επάρκειας ή/και των επαγγελματικών προσόντων τους, πρόσφατο αντίγραφο ποινικού μητρώου, βιογραφικό σημείωμα Europass και μια χειρόγραφη επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Ο συνολικός αριθμός των ενδιαφερομένων που επιθυμούν να ασκήσουν καθήκοντα δικαστικού πραγματογνώμονα είναι περίπου 1.000. Ωστόσο, οι δικαστές μπορούν να διορίσουν οποιοδήποτε πρόσωπο θεωρούν κατάλληλο και ικανό, ακόμη και αν το πρόσωπο αυτό δεν περιλαμβάνεται στους καταλόγους (τα δικαστήρια έχουν ελευθερία επιλογής). Τέλος, τα δικαστήρια δημοσιεύουν επίσης τρεις καταλόγους δικαστικών πραγματογνωμόνων, και συγκεκριμένα κατάλογο αρχιτεκτόνων και πολιτικών μηχανικών, κατάλογο λογιστών και κατάλογο μηχανικών. Οι κατάλογοι αυτοί δημοσιεύονται κάθε χρόνο στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Ο κατάλογος των πραγματογνωμόνων για το 2019 είναι διαθέσιμος [σ' αυτόν τον σύνδεσμο](#) (σ. 4 επ. του αρχείου PDF).

II. Προσόντα των πραγματογνωμόνων

Οι πραγματογνώμονες πρέπει να διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα ώστε να ασκήσουν τα σχετικά καθήκοντα, αλλά δεν είναι απαραίτητο να είναι μέλη επαγγελματικής ένωσης. Δεν υπάρχει σύστημα συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης ούτε απαίτηση για τακτική βελτίωση. Δεν υπάρχουν μαθήματα κατάρτισης πραγματογνωμόνων. Ο τίτλος του πραγματογνώμονα δεν προστατεύεται και δεν υπάρχει διάκριση μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών πραγματογνωμόνων. Ο κατάλογος / το μητρώο των προσώπων που ενδιαφέρονται να αναλάβουν καθήκοντα πραγματογνώμονα, που τηρείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, κατηγοριοποιείται με βάση τον τομέα εξειδίκευσης.

III. Αμοιβή των πραγματογνωμόνων

Η αμοιβή του πραγματογνώμονα υπολογίζεται βάσει προκαθορισμένων αμοιβών, αλλά δεν υπάρχει περιορισμός ως προς τον τρόπο καταβολής της. Η αμοιβή του πραγματογνώμονα καταβάλλεται από τον ένα διάδικο και το δικαστήριο αποφασίζει ποιος διάδικος αναλαμβάνει τη σχετική δαπάνη. Οι διάδικοι έχουν τη δυνατότητα να λάβουν το ευεργέτημα της πενίας και δεν υπάρχουν προκαθορισμένα ποσά. Σε ό,τι αφορά την προκαταβολή, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τους διαδίκους να προβούν σε κατάθεση χρημάτων στο δικαστήριο, τα οποία εισπράττει ο πραγματογνώμονας μετά την ολοκλήρωση του έργου του.

IV. Ευθύνη των πραγματογνωμόνων

Οι γενικές αρχές του δικαίου των αδικπραξιών και των συμβάσεων εφαρμόζονται χωρίς ανώτατο όριο ευθύνης. Οι πραγματογνώμονες δεν υποχρεούνται να διαθέτουν ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης.

V. Περαιτέρω πληροφορίες

Ο διορισμός πραγματογνωμόνων διέπεται από τα [άρθρα 644 έως 682](#) του Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας, κεφάλαιο 12, της νομοθεσίας της Μάλτας.

Επιπλέον, στον ποινικό τομέα, ο διορισμός πραγματογνωμόνων διέπεται από τα [άρθρα 650 έως 657](#) του Ποινικού Κώδικα, κεφάλαιο 9, της νομοθεσίας της Μάλτας.

Διορισμός πραγματογνωμόνων

Στις αστικές διαδικασίες, οι πραγματογνώμονες διορίζονται από το δικαστήριο. Μπορούν επίσης να προταθούν επίσης από τους διαδίκους. Ως εκ τούτου, οι πραγματογνώμονες διορίζονται κατόπιν αιτήματος είτε του δικαστηρίου είτε των διαδίκων, σε υποθέσεις που πρέπει να διευκρινιστούν ζητήματα τεχνικής φύσης. Αυτό συμβαίνει, για παράδειγμα, σε υποθέσεις που αφορούν κτίρια, τροχαία ατυχήματα, ζητήματα λογιστικής φύσης, ιατρικά προβλήματα και εκτίμηση ζημιών.

Σε ποινικές υποθέσεις, οι πραγματογνώμονες επιλέγονται από το δικαστήριο. Η διαδικασία αμφισβήτησης των εν λόγω πραγματογνωμόνων είναι η ίδια με τη διαδικασία στις αστικές υποθέσεις. Στις ποινικές υποθέσεις, οι πραγματογνώμονες μπορούν να υποβάλουν την έκθεσή τους, προφορικά ή γραπτώς, σύμφωνα με τις οδηγίες του δικαστηρίου. Στην έκθεση πρέπει να αναφέρονται τα πραγματικά περιστατικά και οι περιστάσεις στις οποίες βασίζονται τα συμπεράσματα των πραγματογνωμόνων. Εάν η έκθεση γίνει προφορικά, πρέπει να καταγραφεί από τον γραμματέα ή από το πρόσωπο που ενεργεί αντ' αυτού.

1. Διορισμός από το δικαστήριο

Οι πραγματογνώμονες έχουν εκ του νόμου την υποχρέωση να δηλώνουν συγκρούσεις συμφερόντων. Οι εκθέσεις των πραγματογνωμόνων που διορίζονται από το δικαστήριο έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα από τις εκθέσεις των πραγματογνωμόνων που διορίζουν οι διάδικοι.

2. Διορισμός από τους διαδίκους

Δεν υπάρχει ειδική διαδικασία για τον διορισμό πραγματογνώμονα από τους διαδίκους. Ένας μόνος πραγματογνώμονας μπορεί να διοριστεί από κοινού κατόπιν συμφωνίας. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τους διαδίκους να διορίσουν έναν μόνο πραγματογνώμονα.

VI. Διαδικασία

A) Πολιτική δικονομία

Δεν υπάρχει διαφορά στη διαδικασία διορισμού για προκαταρκτικές ή προδικαστικές διαδικασίες.

1. Έκθεση πραγματογνωμοσύνης

Οι διάδικοι οφείλουν να παρέχουν λεπτομερείς οδηγίες στον πραγματογνώμονα και να του υποβάλλουν ερωτήματα τα οποία αυτός θα πρέπει να απαντήσει. Η δικαστική διαταγή διορισμού του πραγματογνώμονα πρέπει να περιέχει τους όρους αναφοράς που πρέπει να εξετάσει ο πραγματογνώμονας. Αφού ο πραγματογνώμονας υποβάλει την έκθεση πραγματογνωμοσύνης και λάβει την αμοιβή του, καλείται να λάβει όρκο ως προς την έκθεση και, σ' αυτό το στάδιο, εξετάζεται από αμφοτέρους τους διαδίκους.

Δεν υπάρχει καθορισμένη δομή για την έκθεση και οι πραγματογνώμονες δεν υποχρεούνται να συντάξουν προκαταρκτική έκθεση. Οφείλουν να απαντήσουν στα ερωτήματα των διαδίκων στην τελική έκθεση. Το άρθρο 665 του Κώδικα Οργάνωσης και Πολιτικής Δικονομίας, κεφάλαιο 12, της νομοθεσίας της Μάλτας ορίζει τι θα πρέπει να περιλαμβάνει η έκθεση. Προβλέπει ότι η έκθεση θα πρέπει να αναφέρει τις διενεργηθείσες έρευνες και τους λόγους των πορισμάτων. Επιπλέον, ορίζει ότι η έκθεση θα πρέπει να είναι σαφώς και ευανάγνωστα δακτυλογραφημένη ή γραμμένη με μελάνι. Η έκθεση δεν θα πρέπει να συμπληρώνεται με σχέδια ή υποδείγματα, εκτός εάν το δικαστήριο το διατάξει ή συναινέσουν οι διάδικοι.

2. Ακροαματική διαδικασία

Δεν απαιτείται η παράσταση του πραγματογνώμονα σε προκαταρκτική ακρόαση. Κατά κανόνα, οι πραγματογνώμονες οφείλουν να ενημερώνουν τους διαδίκους μόνο για κάθε συνεδρίαση την οποία έχουν συγκαλέσει οι ίδιοι και τυχόν αιτήματα των πραγματογνώμων προς τους διαδίκους πρέπει να υποβάλλονται κατά τη διάρκεια των εν λόγω συνεδριάσεων. Συνήθως, οι πραγματογνώμονες εξετάζονται κατά την ακροαματική διαδικασία. Το δικαστήριο δεν παρακολουθεί ούτε ελέγχει την πρόοδο των ερευνών του πραγματογνώμονα και δεν υπάρχει έλεγχος ποιότητας από το δικαστήριο. Οι διάδικοι μπορούν να αμφισβητήσουν την έκθεση πραγματογνωμοσύνης με ισχυρισμούς, καθώς και με αντιπραγματογνωμοσύνη. Το δικαστήριο δεν δεσμεύεται να εγκρίνει την έκθεση του πραγματογνώμονα ενάντια στη δικανική πεποίθηση.

Οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στην παρούσα ενότητα συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο του έργου «Εξεύρεση πραγματογνώμονα» από σημεία επαφής ανά χώρα που επιλέχθηκαν από το [Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Εμπειρογνωσίας και Εμπειρογνώμωνων](#) (European Expertise & Experts Institute – EEEI).

Τελευταία επικαιροποίηση: 10/09/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.